

DLOUHODOBÝ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2026- 2029

Základní škola Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace

Mgr. Jitka Pospíšilová

Metodik prevence
rizikového chování
žáků

Základní škola Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace

Dlouhodobý preventivní program

2026 – 2029

Obsah:

- 1. Úvod**
- 2. Hlavní cíl programu**
- 3. Garant programu a jeho spolupracovníci**
- 4. Charakteristika školy a její specifika**
- 5. Analýza situace v předcházejícím období**
- 6. Spolupráce s rodiči**
- 7. Vzdělávání pedagogů**
- 8. Metody práce**
- 9. Dlouhodobé cíle**
- 10. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi**
- 11. Závěr**

Mgr. Jitka Pospíšilová

Metodik prevence rizikového chování žáků

1. Úvod

Dlouhodobý preventivní program školy je zpracován na základě Metodického pokynu k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT ČR č. j.: 21291/2010-28), který do prevence rizikového chování zařazuje předcházení zejména následujícím rizikovým jevům: agrese, záškoláctví, šikana, kyberšikana, násilí, intolerance, rasismus a xenofobie, vandalismus, závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling, rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy a sexuální rizikové chování.

2. Hlavní cíl programu

Základním principem strategie prevence rizikového chování je na naší základní škole výchova žáků ke zdravému životnímu stylu s cílem zabránit výskytu rizikového chování v daných oblastech. Důležitý je jejich sociální a osobnostní rozvoj i rozvoj jejich komunikačních dovedností. K předcházení rizikového chování na škole slouží začlenění ŠPP do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy, zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu a řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole. Dlouhodobý preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Velmi důležitou oblastí je podpora smysluplného využívání volného času.

3. Garant programu a jeho spolupracovníci:

- Za koordinaci preventivních aktivit zodpovídá školní metodik prevence rizikového chování **Mgr. Jitka Pospíšilová** (dále jen ŠMP).
- ŠMP spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky školy a dále s odborníky a institucemi zabývajícími se problematikou rizikového chování žáků (PPP, OSPOD, Policie ČR...)
- ŠMP seznamuje ředitele školy s aktualizovaným minimálním preventivním programem
- ředitel školy **Mgr. Pavel Černý** je garantem preventivního programu

4. Charakteristika školy a její specifika

Základní škola, Česká Lípa, Školní 2520, příspěvková organizace je plně organizovaná základní škola s právní subjektivitou. Jedná se o moderně vybavenou školu se zaměřením na výuku plavání. Škola spolupracuje s Mensou České republiky a vlastní titul „Aktivní škola“ a „Škola v pohybu“. Je také členem sítě škol zabývající se ekologickou výchovou. Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu „SEVER – ŠKOLA PRO ÚSPĚŠNÝ ŽIVOT – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, od 1. 9. 2007.“

5. Analýza situace v předcházejícím období

Analýza problematiky rizikového chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin rizikového chování a vytýčení cílů prevence. Většina žáků naší školy se nechová rizikově. V předchozích letech nastalo vzhledem k typu školy (sídlištní) relativně málo větších problémů: vandalismus (především na WC), krádeže, šikana, záškoláctví... Těmto problémům se snažíme stále více systematicky předcházet. Vzájemnou spolupráci třídních učitelů s výchovným poradcem i metodikem prevence se snažíme včas podchytit žáky s rizikovým chováním a pomoci jim v řešení jejich problémů tak, aby nedocházelo k nežádoucím projevům chování a k narušování optimálních vztahů ve třídě či škole.

6. Spolupráce s rodiči

Rodiče budou aktuálně informováni prostřednictvím třídních učitelů o realizaci Školního preventivního programu na naší škole na třídních schůzkách. S tímto dokumentem se mohou podrobně seznámit na internetových stránkách školy. Mnoho školních akcí předpokládá účast rodičů, popřípadě jejich aktivní spolupráci (viz. ŠPP). Pokud se u některého z našich žáků vyskytne problémové chování, bude okamžitě informovat zákonné zástupce třídní učitel a pozve si je do školy k jednání. Půjde-li o závažnější problém, musí být řešen před výchovnou komisí, popřípadě ve spolupráci s ODPOD. Na možná nebezpečí rizikového chování budou zákonní zástupci upozorňováni na třídních schůzkách, kde také získají informace o možnostech pomoci ze strany školy i dalších subjektů.

7. Vzdělávání pedagogů

Pedagogičtí pracovníci se budou formou dalšího vzdělávání zúčastňovat odborných seminářů, školení, či dalších aktivit, zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů, aby se lépe orientovali v problematice rizikového chování a dokázali lépe pracovat s problémy ve třídě.

Školní metodik prevence rizikového chování žáků v rámci specializačního studia získal odborné vzdělání ve své profesi. Termín dokončení studia - květen 2014. Zúčastňuje se odborných seminářů, školení a konferencí určených školním metodikům prevence.

Vedení školy bude i nadále poskytovat nabídku programů, seminářů i školení zabývajících se touto tematikou.

8. Metody práce

Tento program je koncipován jako dlouhodobý a komplexní. Jako takový předpokládá využívání širokého spektra metod práce s dětmi různých věkových skupin. V rámci výuky usilujeme kromě tradičního předávání informací formou výkladu zejména o aktivní zapojení dětí do procesu vzdělávání. Vhodné jsou referáty, prezentace, sociální hry, práce ve skupinách atd. Pořádáním besed na dané téma si děti prakticky zkouší určité role v třídní kolektivu a uvědomují si své postavení. Pod vedením odborníků se učí novým rolím ve skupině, obhajování svého názoru či trénují způsob odmítání. Děti na prvním stupni upevňují své třídní kolektivy během týdenního pobytu na škole v přírodě. Na druhém stupni klademe důraz na toleranci, vzájemnou empatii, odpovědnost i schopnost řešit konflikty. Protože je vždy lepší problémům předcházet, než je řešit, snažíme se dětem nabídnout široké spektrum volnočasových aktivit prostřednictvím velkého výběru zájmových kroužků a pořádat mnoho akcí, které upevňují dobré vztahy mezi žáky i jejich učiteli.

9. Dlouhodobé cíle:

- vytvořit funkční preventivní program školy, tím, že se do jeho tvorby a realizace zapojí všichni pedagogičtí pracovníci školy
- získat podporu a pochopení všech pedagogických pracovníků školy v otázce nutnosti prevence a její realizace
- každoročně vytvořit aktuální ŠPP (metodik prevence rizikového chování žáků) a seznámit s ním všechny pracovníky školy
- podporovat průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování

- snížit počet rizikového chování u žáků školy (záškoláctví, potírání projevů šikany, agrese, nadřazenosti atd.)
- zlepšovat komunikační a asertivní dovednosti žáků, zlepšovat jejich sebeovládání a nenásilné zvládání konfliktů formou interaktivních metod přímo ve výuce
- prostřednictvím pravidelných třídnických hodin zvyšovat sociální kompetence žáků a vést je k zodpovědnosti za svoje chování
- neustálým zlepšováním školního prostředí a podpory pozitivního klima ve škole zajistit žákům příjemné a podnětné prostředí, aby do školy chodili „rádi“
- prostřednictvím společného úsilí žáků a jejich pedagogů při přípravách a realizacích zábavných a společenských akcí prohlubovat vzájemné vztahy založené na důvěře, společné radosti a nezapomenutelných zážitcích
- zapojit jiné organizace do preventivního programu školy, využívat nabízené programy nestátních organizací, financovat další vzdělávání pedagogů, využívat dotační programy MŠMT a Libereckého kraje
- usilovat nadále o dobré vztahy mezi školou a rodinou, podporovat rodiče ve spolupráci se školou
- podporovat volnočasové aktivity a zájmové kroužky pro lepší využívání volného času žáků
- podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu a osvojení pozitivního sociálního chování
- pravidelně navštěvovat a vyhledávat tematická divadelní a filmová představení, přednášky a besedy s odborníky, nabízet četbu knih a časopisů s danou tematikou tak, abychom zvyšovali informovanost žáků v problematických oblastech
- nabídnout rodičům didaktické materiály a poradenskou činnost prostřednictvím třídních schůzek
- vytvořit dlouhodobou funkční strategii školy v oblasti primární prevence
- vytvořit právní vědomí, mravní a morální hodnoty, společenské normy

10. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi:

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4, Francouzská 56, 101 00 Praha 10

PaedDr. Lenka Marušková

Metodik prevence rizikového chování

Pedagogicko-psychologická poradna Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Mgr. Dana Horynová

Speciální pedagog a metodik prevence

OSPOD – kurátoři (dle bydliště žáka)

SVP Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Občanské sdružení „Naše Město“

Všeobecná primární prevence

Mgr. Michala Rysavá, Bc. Ladislav Záruba, Mgr. Pavlína Šepsová

Hasičský záchranný sbor, Karla Poláčka 3152, 470 01 Česká Lípa

Karel Hrubý

Policie ČR, Městská policie Česká Lípa, Škroupovo náměstí 137, 470 01 Česká Lípa

ZŠ a MŠ Raspenava, Fučíkova 430, 463 61 Raspenava
Mgr. Petr Kozlovský
Koordinátor žákovských parlamentů

K-centrum Česká Lípa, Hálkova 1794, 470 01 Česká Lípa

Dětsí lékaři

11. Závěr

Tento dlouhodobý program primární prevence je součástí výchovy a vzdělávání žáků na naší škole. Pro všechny zúčastněné bude přínosem jedině tehdy, když budou vidět smysluplnost své práce. O to se budeme snažit společnými silami.

Vypracovala:

Mgr. Jitka Pospíšilová

Metodik prevence rizikového chování žáků

Mgr. Pavel Černý

Ředitel školy

V České Lípě 11.11. 2025